

**КІЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ**

**НАСКРІЗНА
ПРОГРАМА ПРАКТИКИ**

**для здобувачів освітнього-наукового рівня
«ДОКТОР ФІЛОСОФІЇ»**

Спеціальність 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа»

Спеціальність 034 «Культурологія»

Спеціальність 022 «Дизайн»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою

Київського національного

університету культури і мистецтв
протокол № 50 від 05.04 2018 р.

Набуває чинності згідно з наказом
від «05» 04 20 18 р. № 154/1-0

Перший проректор КНУКіМ

I.C. Бондар

Київ – 2019

Укладачі:

Бойко Л.П., кандидат педагогічних наук, професор;
Бачинська Н.А., кандидат педагогічних наук, доцент;
Оборська С.В., кандидат мистецтвознавства, доцент;
Шандренко О.М., кандидат мистецтвознавства, доцент.

Рекомендовано Вченою радою КНУКіМ

Протокол № 50 від 05.04.2019

ВСТУП

Практика аспірантів є невід'ємною складовою частиною процесу підготовки фахівців освітньо-наукового рівня доктор філософії спеціальностей 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа», 034 «Культурологія», 022 «Дизайн», передбачає безперервність та послідовність її проведення при одержанні достатнього обсягу практичних знань і умінь.

Практична підготовка аспірантів з вказаних спеціальностей регламентується згідно з «Положенням про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України», затвердженого наказом Міністерства освіти України № 93 від 8.04.1993р., наказу Міністра освіти України № 351 від 20.12.1994р. «Про внесення змін до Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України», у відповідності до Закону України «Про вищу освіту», «Положення про проведення практики студентів і аспірантів Київського національного університету культури і мистецтв», затвердженого наказом №141/1-0 від 29.03.2019, освітньо-науковими програмами спеціальностей «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа», «Культурологія», «Дизайн» та навчальними планами спеціальностей.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.

Педагогічна практика аспірантів передбачає безперервність та послідовність її проведення, органічне поєднання з практичними й лабораторними заняттями, отримання аспірантами достатнього обсягу практичних знань і умінь відповідно до освітньо-наукової програми доктора філософії. Види і тривалість практики визначаються вимогами стандартів вищої освіти та відображаються відповідно в навчальних планах і графіках навчального процесу.

Специфіка педагогічної практики аспірантів полягає у закріпленні теоретичних знань, які отримані аспірантами у процесі вивчення основних дисциплін, перевірці засвоєних навичок, рівня володіння методологією та основними формами і методами проведення навчальних занять та виховних заходів у закладах вищої освіти. Цей вид практики озброює аспірантів необхідним досвідом професійно-педагогічної діяльності.

Відповідно до навчального плану педагогічна практика проводиться на другому та третьому курсах у 3-му, 4-му, 5-му та 6-му семестрах у обсязі 6 кредитів загальною кількістю 180 годин.

1.1. Мета і завдання практики.

Метою практики є оволодіння аспірантами сучасними методами, формами організації та засобами роботи в галузі їх майбутньої професії, формування у них професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи в реальних ринкових і виробничих умовах, виховання потреби

систематично поновлювати свої знання, вести наукові дослідження та творчо застосовувати отримані знання в практичній педагогічній діяльності.

Основним завданням практичної підготовки аспірантів є поглиблення та закріплення знань з питань організації і форм здійснення навчального процесу в сучасних умовах, його наукового, навчально-методичного та нормативного забезпечення, формування вмінь і навичок опрацювання наукових та інформаційних джерел при підготовці занять, застосування активних методик викладання професійно-орієнтованих дисциплін відповідного фахового напряму та дисциплін фундаментального циклу для спеціальностей фахового напряму.

1.2. Організація та керівництво практикою.

Практична підготовка здійснюється в умовах професійної діяльності під організаційно-методичним керівництвом науково-педагогічного працівника університету.

Аспіранти зобов'язані пройти педагогічну практику у встановлені терміни відповідно графіку освітнього процесу, виконати програму практики, скласти визначений програмою звіт.

Керівники практики від кафедри забезпечують організацію і проведення практики відповідно до навчального плану, наскрізної і робочих програм практик, проводять інструктажі аспірантів та контролюють проходження практики, оцінюють її результати відповідно до поданих аспірантами звітів.

Навчально-методичне керівництво та виконання програми педагогічної практики, як правило, забезпечують кафедри, які здійснюють підготовку аспірантів за відповідним напрямом. Загальний контроль за підготовкою та проведенням практики здійснюється завідувачем кафедри або уповноваженим працівником кафедри. Безпосереднє керівництво практикою покладається на викладачів кафедри.

Аспіранти можуть самостійно з дозволу кафедри підбирати для себе місце проходження практики і пропонувати його для використання за умови дотримання всіх встановлених вимог та підготовки презентаційних матеріалів.

За місяць до початку практики кафедра проводить організаційне зібрання з метою ознайомлення аспірантів з порядком організації практики, оформленням необхідної документації, розпорядком дня, видами та строками звітності тощо.

Перед виходом на практику в інші заклади вищої освіти аспіранти забезпечуються такими видами документів: програмою практики, щоденником, індивідуальним завданням.

Основні обов'язки керівника практики:

- розробити тематику індивідуальних завдань;
- забезпечити проведення всіх організаційних заходів перед проведенням практики;
- добрati тематику занять та навчальні групи для проведення педагогічної практики;

- надати методичну допомогу у плануванні та організації навчальної взаємодії;
- контролювати роботу аспіранта, відвідування занять та інші види його роботи зі студентами, здійснювати заходи щодо ліквідації недоліків в організації практики;
- підготувати відгук про навчально-методичну роботу аспіранта під час проходження практики.
- забезпечити контроль за виконанням термінів та змісту практики;
- перевірити звіти аспірантів з практики, надати відгуки про їх роботу;
- брати участь у захисті практики.

Права та обов'язки аспірантів-практикантів:

- до початку практики одержати від керівника практики консультації щодо оформлення всіх необхідних документів;
- отримати індивідуальне завдання;
- звертатись до керівника практики або завідувача кафедри, вносити пропозиції щодо вдосконалення організації практики;
- під час проходження практики за попередньою домовленістю має право відвідувати заняття викладачів Університету з метою вивчення методики викладання навчальних дисциплін та ознайомлення з передовим педагогічним досвідом;
- підпорядковуватися правилам внутрішнього розпорядку Університету, розпорядженням адміністрації та керівника практики;
- систематично доповідати керівнику про виконані завдання;
- своєчасно підготувати звіт;
- захистити практику у встановлений термін.

2. ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ПРАКТИКИ З НАУКОВО-ДОСЛІДНОЮ РОБОТОЮ АСПІРАНТІВ.

Педагогічна практика має бути наближеною до напрямів наукових досліджень аспіранта. Під час такої практики виникає можливість апробувати результати досліджень, що проводяться аспірантом під час написання дисертаційної роботи.

Базами педагогічної практики, як правило, є кафедри університету, на яких здійснюється підготовка студентів за відповідними напрямами.

Отримані під час практики знання, досвід з науково-дослідної роботи, зібрани матеріали будуть використані аспірантами при підготовці доповідей на наукових конференціях, написанні тез доповідей, наукових статей до захисту кандидатської дисертації.

3. ЕТАПИ ПРОВЕДЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ.

Педагогічна практика реалізується у три етапи:

- *перший етап* – підготовчий;

- *другий етап* – активна педагогічна практика;
- *третій етап* – підготовка звіту про практику.

На *першому етапі*, що розпочинається з початком навчання в аспірантурі, аспіранти оволодівають основами методики викладання навчальних дисциплін у ЗВО, здобувають вміння, необхідні для проведення навчально-виховної роботи. З цією метою вони відвідують аудиторні заняття з педагогіки вищої школи та спеціальних методик, знайомляться зі специфікою викладання кожної дисципліни, оволодівають знаннями щодо принципів навчання у ЗВО, методів і прийомів навчання, технологій навчання, знайомляться з видами і формами організації навчальної діяльності студентів.

Аспіранти знайомляться з навчальними програмами з кожної дисципліни, аналізують їх під час практичних занять; вчаться планувати навчальну роботу – розподіляти години на кожну тему дисципліни, визначати тематику лекційних, семінарських, практичних занять, складати робочі програми певного курсу.

У вільний від власного аудиторного навчання відвідують заняття з методики викладання спеціальних дисциплін, які проводять викладачі; спостерігають і аналізують навчальний процес.

На практичних заняттях, в процесі самостійної роботи аспіранти оволодівають уміннями розробляти плани і конспекти лекційних, семінарських, практичних занять, визначати мету, засоби, методи та прийоми навчання студентів; готують необхідний наочний і методичний матеріал; апробують проведення різних видів занять під керівництвом викладача.

На підготовчому етапі аспіранти здійснюють самоаналіз, беруть участь в оцінюванні якості різних видів роботи студентів, у проведенні індивідуальної та самостійної роботи зі студентами та їх консультуванні. Аспіранти беруть активну участь в організації наукової роботи студентів: знайомляться з планами наукової роботи кафедр, відвідують наукові гуртки та проблемні групи, спостерігають за організацією науково-дослідної роботи студентів. Аспіранти залучаються до виховної роботи зі студентами, відвідують виховні заходи, які проводять викладачі кафедри.

Змістом другого етапу є активне педагогічне навантаження: самостійне проведення практичних занять.

Другий, основний, етап практики включає підготовку планів-конспектів навчальних занять та їх методичного забезпечення. Аспірантами проводяться заняття згідно встановленого графіку. На заняттях аспірантів повинні бути присутні керівники практики, викладачі кафедри (рекомендовано), а також однокурсники (рекомендовано). Після кожного проведеного аспірантом заняття має проводитись детальне обговорення, яке повинно виявити переваги й недоліки проведеного заняття. Аспіранти вивчають досвід проведення контролю знань в різних формах (тестування, заліків, іспитів) – знайомляться із наявними на кафедрі

завданнями для їх проведення. Проводять профорієнтаційну роботу.

На третьому, заключному, етапі практики аспіранти готують до захисту звіт про практику.